

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดระเบียบวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดอกเขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 124 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 124 คน และครูผู้สอน 1,417 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,541 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 608-609) อ้างในการวิจัยทางการแนะแนว หน่วยที่ 1-7 : 20) ที่นัยสำคัญทางสถิติ .05 และคาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 394 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 92 คน และครูผู้สอนจำนวน 302 คน และทำการสุ่มอย่างง่าย ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของ สถานศึกษา	ประชากร			รวม	กลุ่มตัวอย่าง		รวม
	จำนวนสถานศึกษา	ครู	ผู้บริหาร		ครู	ผู้บริหาร	
เล็ก	20	84	20	104	18	15	33
กลาง	65	495	65	560	105	48	153
ใหญ่	39	838	39	877	179	29	208
รวม	124	1,417	124	1,541	302	92	394

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
ได้แก่ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของสถานศึกษา ซึ่งใช้แบบ
ตรวจสอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในเขตพื้นที่การศึกษาตากเขต 2 โดยใช้แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

5 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับมาก

3 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับน้อย

1 หมายถึง มีสมรรถนะในระดับน้อยที่สุด

โดยใช้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของคุรุสภา 10 ด้าน ซึ่งจำนวนข้อแต่ละด้านเป็นไป
ตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของคุรุสภา ดังต่อไปนี้

1) หลักและกระบวนการบริหารการศึกษา จำนวน 4 ข้อ

2) นโยบายและการวางแผนการศึกษา จำนวน 5 ข้อ

- 3) การบริหารด้านวิชาการ จำนวน 6 ข้อ
- 4) การบริหารด้านธุรการ การเงิน พัสดุและอาคารสถานที่ จำนวน 4 ข้อ
- 5) การบริหารงานบุคคล จำนวน 5 ข้อ
- 6) การบริหารกิจการนักเรียน จำนวน 4 ข้อ
- 7) การประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 3 ข้อ
- 8) การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 3 ข้อ
- 9) การบริหารการประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์ชุมชน จำนวน 5 ข้อ
- 10) คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ

2.2 ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัยและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของคุรุสภา 10 ด้าน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือ

2.2.2 สรุปกรอบแนวคิดขอบเขตการวิจัยและวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.3 สร้างแบบสอบถามโดยการนำประเด็นที่ได้จากการศึกษาไปจัดหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด

2.2.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรง (Content Validity) โดยใช้แบบประเมิน IOC (Index of Congruence) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.6 – 1.0

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามแนวทางที่ได้รับข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาทราบ

2.2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษาดงเขต 2 จำนวน 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อตรวจสอบหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .98

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

3.1 ผู้วิจัยมีหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 เพื่อขอจำนวนและรายชื่อโรงเรียน และขอความร่วมมือทดลองเครื่องมือพร้อมกับเก็บข้อมูลในการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดาก เขต 2 ถึงผู้บริหารกลุ่มตัวอย่างทุกโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการนำส่งแบบสอบถามที่จัดทำไว้โดยเก็บข้อมูล 2 วิธี ดังนี้

3.3.1 รับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกับอำเภอ

3.3.2 รับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ในกรณีโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล

3.4 ผู้วิจัยพิจารณาความสมบูรณ์ของแบบสอบถามได้ คิดเป็น 100 %

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

4.1 ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ และร้อยละ

4.2 ตอนที่ 2 วิเคราะห์ สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดากเขต 2 โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการวิเคราะห์นี้ได้แปลความหมายของค่าเฉลี่ยของผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด

(2543:166) ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ช่วงค่าเฉลี่ยการแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 แปลว่า มีระดับสมรรถนะน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 แปลว่า มีระดับสมรรถนะน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 แปลว่า มีระดับสมรรถนะปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 แปลว่า มีระดับสมรรถนะมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 แปลว่า มีระดับสมรรถนะมากที่สุด

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครู และผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะ
ของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาดอกเขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน
โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (One Way ANOVA)